

2 Zemlja je »vodni« planet

Zemlja je okrogla

Posnetek Zemlje iz vesolja

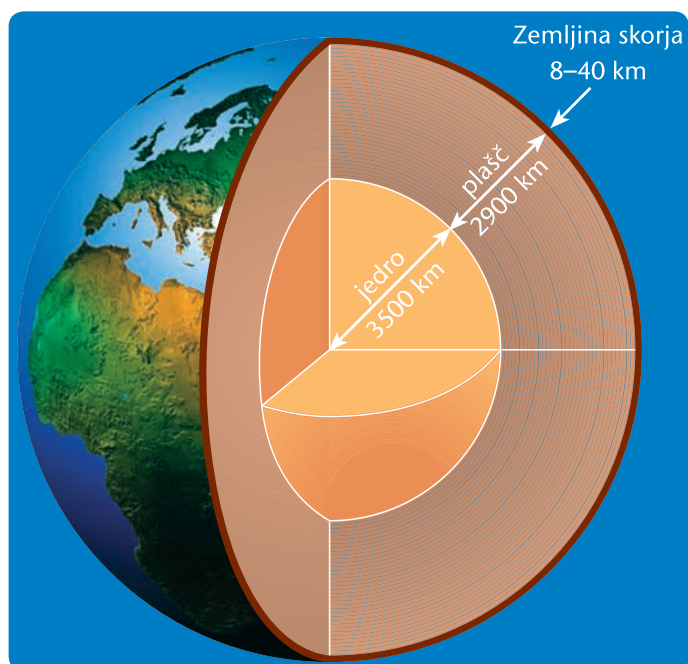
Ljudje so si Zemljo dolgo prestavljali kot okroglo ploščo, od vseh strani obdano z morjem. Da je Zemlja okrogla, so sklepali že stari Grki, dokazati pa je to uspelo portugalskemu pomorščaku Magellanu, ki je na začetku 16. stoletja v treh letih obplul celotno Zemljo. Danes jo lahko z modernim potniškim letalom obkrožimo v manj kot enem dnevu, s hitrim vojaškim letalom ali vesoljsko ladjo pa še hitreje.

Danes je na voljo dovolj dokazov, da je Zemlja okrogla. Najprepričljivejše so fotografije Zemlje iz vesolja, ki so jih posneli umetni sateliti ali astronauti.

Da se prepričamo o okroglosti Zemlje, nam še ni treba leteti v vesolje. Poleti gremo lahko na morje opazovat ladje, če je mogoče, z daljnogledom. Čim se na obzorju pojavi ladja, je še ne moremo videti v celoti. Zaradi ukrivljenosti Zemlje (in s tem tudi morske gladine) vidimo le najvišji del ladje (na primer jambor), njene nižje dele pa šele tedaj, ko se dovolj približa. Če bi bila Zemlja ravna ploskev, bi jo v daljavi videli majhno, vendar v celoti.

Približevanje ladje, ko jo gledamo skozi daljnogled.

Zemlja ni popolnoma okrogla: okoli polov je nekoliko sploščena, ob ekvatorju pa izbočena. Zelo natančne meritve so pokazale, da ima še nekatere druge nepravilnosti.

Notranjo zgradbo Zemlje si najenostavneje ponazorimo z mehko kuhanim jajcem. Sestavljajo jo namreč trije ovoji – **Zemljina skorja**, **plašč** in **jedro**, ki so razporejeni nekako tako kot pri jajcu jajčna lupina, beljak in rumenjak.

Notranja zgradba Zemlje